

Utgiven av

Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU)

Publikationens namn

Maailman parhaiksi opettajiksi – Vuosina 2016–2018 toimineen

Opettajankoulutusfoorumin arviointi (Världens bästa lärare – Utvärdering av Lärarutbildningsforumet 2016–2018)

Författare

Hannele Niemi, Tapio Erma, Lasse Lipponen, Martti Pietilä, Riikka Rintala, Heli Ruokamo, Toni Saarivirta, Sirpa Moitus, Tarja Frisk, Veera Stylman & Mari Huhtanen

Målet för regeringen Sipiläs spetsprojekt KOMPETENS OCH UTBILDNING I var att förnya lärarnas grundutbildning och fortbildning. För att förnya lärarutbildningen tillsatte Undervisnings- och kulturministeriet ett lärarutbildningsforum. Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) fick i uppgift att utvärdera forumet. Utvärderingen gav information om hur den verksamhetsmodell som valts för att förnya lärarutbildningen fungerar, om hur genomförandet av Utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen har framskridit i enheterna för lärarutbildning samt om vilka faktorer som främjar eller hindrar reformen av lärarutbildningen. Dessutom gav utvärderingen rekommendationer om hur arbetet med att förnya lärarutbildningen som Lärarutbildningsforumet inlett ska fortsättas.

Enligt utvärderingsgruppen har den verksamhetsmodell för reform av lärarutbildningen som Lärarutbildningsforumet valt följande styrkor:

- Lärarutbildningsforumets viktigaste styrka var det nätverksbaserade verksamhetssättet som sammanförde lärarutbildare och både nationella och regionala aktörer inom lärarutbildningen.
- Utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen identifierade behovet av att utveckla kontinuiteten i lärarnas grundutbildning, introduktionsutbildning och fortbildning. Därutöver var en styrka att projekten för utveckling av lärarutbildningen kopplades till främjandet av riktlinjerna i utvecklingsprogrammet.
- Utvecklingsarbetet enligt utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen hade i slutet av 2018 inletts inom alla av de sex strategiska målområdena och inom all lärarutbildning.
- De projekt för utveckling av lärarutbildningen som finansierats i samband med forumet förväntas ge nya verktyg och verksamhetsmodeller för utveckling av lärarnas kompetens under hela karriären, från antagning av studerande till fortbildningens innehåll och genomförandesätt, samt stöda reformerna av olika utbildningsstadier från småbarnspedagogik till yrkesutbildning.
- Gemenskapen betonades starkt i flera av projekten för utveckling av lärarutbildningen. Flera institutioner för lärarutbildning har inlett ett samarbete, likaså olika utbildningsanordnare. Cirka hälften av kommunerna i Finland är med i projekten.

Utvärderingsgruppens viktigaste rekommendationer för det fortsatta arbetet med att utveckla lärarutbildningen är:

- 1. De strategiska riktlinjerna för Utvecklingsprogrammet för lärarutbildningen ska följas upp, stödas och uppdateras genom aktiva åtgärder**
 - De åtskilliga åtgärdsförslag som anknyter till de sex strategiska riktlinjerna för utvecklingsprogrammet bör struktureras som tydliga helheter. Det bör fastställas vem som ansvarar för genomförandet, målen bör schemaläggas och metoderna för uppföljning av målen bör fastställas.
 - Utvecklingsprogrammet bör uppdateras regelbundet och omfatta ett framtidsperspektiv som beaktar de framtida förändringsbehoven inom lärarutbildningen. Dessutom bör utbildningsanordnare och kommuner medverka i uppdateringen för att utvecklingen på kommun-, skol- och lärnivå ska utgöra en tydligare del av utvecklingsprogrammet.
- 2. Det behövs en permanent, nationell struktur för att stöda förändringsledningen inom lärarutbildningen**
 - För att etablera utvecklingsarbetet ska man tillsätta ett nationellt samarbets- och utvecklingsforum. Dess uppgift skulle vara att säkerställa att den pågående förändringen för att förnya lärarnas grundutbildning och fortbildning samt för att utveckla lärarnas kompetens under hela karriären genomförs på utbildningssystemets alla nivåer: på makronivå (strukturer, allokering av resurser och lagstiftning), institutionsnivå (enheterna för lärarutbildning, utbildningsanordnare, skolor) och mikronivå (personlig utveckling och kompetens hos lärare och lärarstuderande).
- 3. Genomslagskraften av de nya verksamhetsmodellerna ska säkerställas i samarbete med projekten, lärarutbildarna och dem som drar nytta av projekten**
 - Genomslagskraften av projekten för utveckling av lärarutbildningen ska följas upp och utvärderas under projektverksamheten och efter att projekten avslutats 2023–2024.
 - I utvecklingsprojekten ska man göra upp en plan för hur de kommuner som inte deltar i projekten ska informeras om de nya verksamhetsmodellerna som skapats i projekten.
- 4. De strukturella problem på makronivå som rör uppnående av kontinuitet inom lärarutbildningen ska lösas**
 - De strukturella problemen på makronivå inom lärarutbildningen ska tas upp till behandling i en författningsgrupp på nationell nivå. Gruppen ska söka lösningar på de problem inom introduktionsutbildningen och fortbildningen som har förhindrat förnyelsen av fortbildningen under flera årtionden. Dessa är bland annat mekanismerna för finansiering av lärarnas introduktionsutbildning och fortbildning, resurser, strukturer samt skyldigheter och kollektivavtal.
 - Det bör utarbetas en nationell, strategisk åtgärdsplan för reform av lärarnas introduktionsutbildning och fortbildning.
- 5. Utvecklingen av lärarnas grundutbildning och fortbildning ska integreras i den normala verksamheten**
 - Genomförandet av reformen av lärarutbildningen förutsätter starkt förändringsledarskap och att enheterna för lärarutbildning aktivt strävar efter förnyelse.
 - Kommunerna och utbildningsanordnarna ska utarbeta strategiska riktlinjer för utveckling av lärarnas kompetens under hela karriären. Det långsiktiga målet ska vara att alla finländska lärare har en utvecklingsplan, vars genomförande regelbundet följs upp. Det är även viktigt att kommunerna tar hand om ledarskapskompetensen och stödet för läroanstaltens chefer.

Nyckelord

Utvärdering, universitet, yrkeshögskolor, lärarutbildning, lärarnas fortbildning